

Hobby zenden, hoe gaat dat eigenlijk?

Nu de MARC in werking is getreden, zijn er velen die voor het eerst op de band verschijnen. Voor hen is dit artikel bedoeld. Maar ook voor degenen die al wat langer ervaring hebben, kan het geen kwaad hun kennis nog eens op te halen.

In de loop der jaren zijn er gedragsregels ontstaan, die het communiceren tot een plezierige bezigheid maken.

Overal in onze maatschappij komt u gedragsregels tegen, want waar meer dan enkele mensen samen zijn is dat een keiharde noodzaak.

Stelt u zich eens voor, dat er geen verkeersregels zouden bestaan en iedereen maar een eind weg zou rijden.

Uw vervoermiddel zou al gauw thuis blijven staan, want enig plezier in het gebruik ervan was dan snel

voorbij.

Wat voor het bovengenoemde voorbeeld geldt, is ook van toepassing op radio communicatie in de 27 MHz. band.

Elke maand komen duizenden nieuwe stations op de band.

Daardoor wordt het een drukte van belang, want er waren er al 70.000!

Toch is het best mogelijk om ondanks dat enorme aantal, plezierig te communiceren, mits iedereen zich houdt aan wat spelregels en principes van radio communicatie techniek. Daarom vertellen we u hieronder wat meer over de afspraken die er bestaan en geven u wat voorbeelden hoe er gecommuniceerd wordt op de 27 MHz band.

U heeft een zend/ontvanger gekocht . . .

Begin nu niet als u thuiskomt meteen de set te proberen met een stukje draad als antenne. De kans dat u hem dan meteen weer terug kunt brengen naar de winkel is erg groot.

Koop een goede antenne, monteer die bij voorkeur op de schoorsteen van het dak van uw huis en begin dan éérs eens met luisteren!

In het begin zult u allerlei termen en woorden horen, die u vreemd in de oren klinken. De woorden- en uitdrukkingenlijst uit Break Break kan u op weg helpen om thuis te raken in dat communicatie-taaltje. Bent u een beetje gewend, dan kunt u gaan zenden, maar kies echter eerst een . . .

Skipnaam

Een skipnaam is een fantasienaam, die de meeste communicatie amateurs gebruiken in hun verbindingen (Qso's) om zichzelf aan te duiden. Natuurlijk kunt u best uw gewone naam gebruiken, maar zo'n skipnaam geeft, vooral als het een grappige naam is, een apart cachet aan het 27 MHz.

QSL van radio amateur:

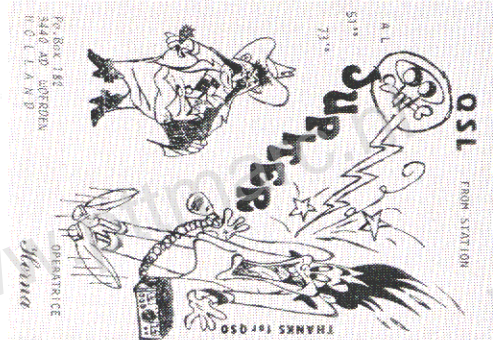
De Schipper

te Schagen

po. box: 49

postcode: 1740 AA

communicatie-gebeuren.

Voorbeelden? De Rode Duivel, de Natte Krant, Zoef de Haas en Tornado zijn zulke skipnamen. Vaak ook worden alleen de eerste letters van voor- en familienaam genomen, en in het internationale spellingsalfabet uitgesproken. Heet u bijvoorbeeld Ton Flipse, dan zou u Tango Fox als skipnaam kunnen gebruiken.

Bij een naam als Piet Leenders wordt dat dan Pappa Lima. Zijn er al stations in uw omgeving met zo'n naam, dan kunt u er een cijfer achter zetten, bijvoorbeeld Pappa Lima 2., enz.

De kanalen

De MARC regeling omvat 22 kanalen, dat wil zeggen, dat er 22 frequenties zijn waarop u

mag uitzenden. Nu zijn er een aantal afspraken gemaakt met betrekking tot het gebruik van de kanalen.

Twee van de 22 kanalen zijn absoluut gereserveerd en er zijn er twee, die aánbevolen worden voor bepaalde doeleinden, maar als die in uw omgeving niet in gebruik zijn kunnen ze ook gebruikt worden voor gewone gesprekken.

De speciale kanalen zijn:

Kanaal 9 is noodkanaal

Over de hele wereld is afgesproken dat kanaal 9 uitsluitend gebruikt mag worden voor noodsituaties zoals de melding van verkeersongelukken, pech bij watersport en wegverkeer, invaliden- en bejaardenhulp, etc. Gebruik dit kanaal *nooit* om zomaar een babbeltje te maken, dat kan mensenlevens kosten! Hoort u iemand anders op dit kanaal een gewoon praatje maken, breek dan in en wijs erop dat kanaal 9 absoluut vrij gehouden dient te worden. Binnenkort zullen monitorstations dag- en nacht op kanaal 9 luisteren om in geval van noodoproepen te kunnen reageren. U zult daar eerdaags in Break Break meer over lezen.

Kanaal 14 is oproepkanaal:

Ook kanaal 14 mag niet gebruikt worden voor zomaar een tokkeltje, doch is in Nederland gereserveerd om algemene oproepen te plaatsen. Heeft u iemand gevonden, dan gaat u samen naar een ander kanaal om te tokkelen. Kanaal 14 is dan weer vrij voor andere stations om een algemene oproep te plaatsen. Hoe dat precies in z'n werk gaat kunt u verderop lezen.

Niet exclusieve kanalen zijn kanaal 6 en kanaal 19. In de loop der jaren zijn die respectievelijk in gebruik gekomen voor watersportcommunicatie en als truckerskanaal.

Het is echter duidelijk, dat mensen in de Achterhoek of Limburg weinig hebben aan een speciaal kanaal voor watersportcommunicatie. Kanaal 6 wordt daar dan ook voor gewone gesprekken gebruikt.

Woont u echter in een watersport-gebied, informeer dan bij uw plaatselijke vereniging of via de bak of kanaal 6 gereserveerd is.

Kanaal 19 is in de rest van Europa exclusief in gebruik als speciaal kanaal voor truckers. Ook in Nederland heeft de truckers organisatie dit kanaal voor hun leden aanbevolen. Tot nu toe wordt er echter ook door truckers in Nederland meestal gebruik gemaakt van kanaal 14 als oproepkanaal. Wel verhuizen ze daarna vaak naar kanaal 19.

Houdt indien mogelijk kanaal 19 vrij, want het is erg belangrijk dat er standaardisatie van speciale kanalen over heel Europa komt.

Er zijn, toen het gebruik van de 27 MHz band nog illegaal was ook andere kanalen, veelal plaatselijk, in gebruik gekomen voor bepaalde doeleinden. U zult begrijpen, dat als er kanalen genoeg zouden zijn, daartegen geen bezwaar was. Omdat de MARC regeling maar 22 kanalen omvat, zou er bij verdere reservering, zoals testkanaal, vosse-kanaal, plaatselijk oproepkanaal, etc. nauwelijks iets overblijven om te tokkelen.

Vandaar dat alleen kanaal 9 en

14 gereserveerd zijn, maar houdt u zich daar dan ook aan! Voor alle zekerheid drukken we het nog een keer, knip het uit en plak het op uw set.

Kanaal 9 is noodkanaal. Nooit gebruiken voor algemene communicatie.

Kanaal 14 is oproepkanaal. Uitsluitend gebruiken voor oproepen.

Nu we weten welke kanalen gereserveerd zijn, zullen we eens gaan kijken hoe radiocommunicatie in de praktijk werkt.

Radio-verbindingen werken namelijk heel anders dan een telefoon.

Je kunt niet tegelijkertijd luisteren en spreken, zodat er een bepaalde techniek in gebruik is om verbindingen te maken.

Het beheersen van die techniek (operating practice) is een bepaalde noodzaak voor elke communicatie amateur, want anders wordt de hele radiocommunicatie één grote puinhoop.

Laten we beginnen met het plaatsen van een algemene oproep.

Algemene oproep

Zoals u inmiddels gelezen heeft, is kanaal 14 in Nederland voor algemene oproepen gereserveerd. Heeft u dat kanaal opgezet, begin dan eerst met luisteren! Het kan namelijk best zijn, dat er net iemand een oproep heeft gedaan en op het moment dat u kanaal 14 opzet, aan het luisteren is of iemand hem heeft gehoord. Bent u er van overtuigd dat kanaal 14 niet in gebruik (schoon) is dan kunt u zelf een algemene oproep (cq) plaatsen. Laten we aannemen dat uw skipnaam Teddybeer is en dat u in Hoogeveen woont.

U knijpt de microfoon in en kunt dan bijvoorbeeld zeggen: 'Attentie kanaal 14, is er nog iemand standing by voor de Teddybeer, locatie Hoogeveen?' of: 'CQ algemene oproep, dit is de Teddybeer in Hoogeveen, die roept en luistert!' Daarna laat u de zendknop los en luistert of iemand antwoord geeft. U zou dan bijvoorbeeld kunnen horen:

'Attentie Teddybeer, dit is de Blauwe Maan uit Hoogeveen. Je komt hier luisterrijk binnen, is dat kappa?'

Ga verder op een ander kanaal . . .

Omdat u inmiddels weet dat kanaal 14 alleen oproepkanaal is, zou u het volgende antwoord kunnen geven: 'kappa, Blauwe Maan, ik heb je prima genomen. Blijf even stand by, dan kijk ik of er een schoon kanaal is.'

Nu draait u aan de kanalenkiezer van uw apparaat totdat u een kanaal gevonden heeft dat niet in gebruik is, bijvoorbeeld kanaal 12.

Blijf wel even luisteren, want het kan best zijn dat er stations op bezig zijn, maar toevallig net hun mond houden als u er overheen draait.

Voor alle zekerheid zou u dat nog even kunnen controleren door bijvoorbeeld op dat kanaal te zeggen: 'attentie, dit is de Teddybeer, is dit kanaal vrij?'

Hoort u dan niets, ga dan terug naar kanaal 14. Het is mogelijk dat kanaal 14 dan alweer in gebruik is door een ander station dat een algemene oproep plaatst.

Wacht even rustig tot er een pauze valt en roep dan snel: 'Blauwe Maan, kanaal 12.'

Schakel terug naar kanaal 12 en wacht tot de Blauwe Maan zegt: 'standing by'. Daarna kunt u het gesprek met de Blauwe Maan beginnen.

Nu kan het best zijn, dat het vrije kanaal inmiddels in gebruik is. Zoek dan meteen verder naar een ander vrij kanaal en ga niet door het gesprek van die anderen heen schreeuwen dat u eerst was. Uw tegenstation, in dit voorbeeld de Blauwe Maan, heeft natuurlijk ook gehoord dat het kanaal inmiddels bezet is en is daarom teruggegaan naar kanaal 14, waar hij wacht totdat u het nieuwe vrije kanaal aan hem opgeeft.

Tot zover de techniek van het oproepen. Lees het eens goed over en houd vooral in de gaten dat u nooit over een al reeds zendend station heen moet proberen te werken. Niet alleen is dat uiterst onbeleefd, maar bovendien zijn beide zendende stations dan onverstaaanbaar! Wanneer twee stations tegelijkertijd werken, noemt men dat 'stereo'.

Uit dit verhaal heeft u natuurlijk gelijk kunnen leren hoe u dient te handelen als u wilt antwoorden op een algemene oproep. Denk uzelf maar in de plaats van de Blauwe Maan. . .

Houdt u aan de regels van het fatsoen . . .

Bent u beiden beland op een schoon kanaal, dan kunt u het tokkeltje beginnen.

U weet ongetwijfeld dat de MARC regeling toestaat over alles en nog wat te praten, maar een paar dingen zijn taboe.

Dat zijn: onzedelijke taal, staatsgevaarlijke uitzendingen, politieke agitatie, reclame, diensten voor derden tegen vergoeding, omroep en muziek.

Behalve deze verboden zaken zijn er natuurlijk nog wel een paar ontwerpen waar het medium 27 MHz niet voor geschikt is. Vergeet nooit dat iedereen mee kan luisteren! Het is een kwestie van fatsoen om niet over bepaalde mensen te spreken waar u een hekel aan heeft, te vloeken of te schelden of een babbeltje proberen te maken wanneer u een glaasje teveel op heeft.

Gedraagt u zich zoals het hoort, dat komt het imago van de communicatie amateur ten goede!

Communicatietechniek

Niet alleen voor het plaatsen van een algemene oproep is er een bepaalde techniek, ook tijdens het spreken zijn een paar spelregeltjes, die het werken op de 27 MHz band eenvoudiger, plezieriger en interessanter maken.

Meestal wordt begonnen het tegenstation een S(sterke)rapport te geven alsmede een R(verstaanbaarheid)rapport.

Wijst de sterkte meter van uw apparaat bijvoorbeeld 8 aan bij ontvangst van de Blauwe Maan en is hij helder en duidelijk verstaanbaar, dan kunt u bijvoorbeeld zeggen:

'Blauwe Maan, je komt hier luisterrijk binnen met een Santiago 8 en een Radio'tje 5, kappa?'

En nu komt er een belangrijk punt!

Voordat de Blauwe Maan antwoord geeft, laat hij eerst een kleine pauze van zo'n 1 à 2 seconden vallen, voordat hij begint te zenden. Die pauze's bij elke overgang zijn belangrijk, want het geeft mensen die met uw gesprek mee willen doen of iets belangrijks te zeggen hebben, de gelegenheid zich te melden. Dit noemt men 'breaken'.

We komen op dat 'breaken' straks nog terug. Bij het uitwisselen van de sterkte- en kwaliteits rapporten zijn de tabellen die in dit nummer van Break Break staan, erg handig. Daarnaast zijn er de woordenlijsten met veel gebruikte uitdrukkingen. De periode dat een van de stations op het kanaal gesproken heeft, noemt men over het algemeen een 'doorgang'. Houdt die doorgangen kort en ga geen eindeloos verhaal zitten afsteken zonder dat u af en toe het tegenstation aan het woord laat. In de pauze, die dan behoort te vallen, (weet u het nog, 1 à 2 seconden!), kan een station dat iets belangrijks te zeggen heeft, zich dan innemen. Zeker als iemand een belangrijke boodschap heeft, is het uitermate frustrerend om een lange tijd te moeten wachten!

Logboeken

Het is gebruikelijk om de gegevens van een qso te noteren in een logboek.

Later kunt u dan terug zoeken wanneer en onder welke omstandigheden u met een bepaald station heeft gewerkt, maar het is ook handig bij het uitschrijven van Qsl kaarten. Bent u N.C.F. lid, dan heeft u een mini logboek ontvangen toen u zich aanmeldde als lid. Een dikkere uitvoering van het logboek is te verkrijgen via de N.C.F.-ledenservice. Zie daarvoor de 'Ledenservicepagina' in Break Break.

Het N.C.F. logboek biedt naast de ruimte voor de gebruikelijke gegevens zoals datum, tijd, naam, adres, etc. ook ruimte om bijzonderheden over de verbinding op te schrijven alsmede om aan te tekenen of u een QSL-kaart verstuurd en ontvangen heeft.

Bovendien is de complete R-S code en een aantal van de meest gebruikte uitdrukkingen in het logboek afgedrukt, zodat u die altijd bij de hand heeft.

Breaken en Breakers . . .

Stel dat u een interessant gesprek hoort tussen twee stations en u wilt aan dat gesprek meedoen. Het kan ook zijn, dat u een belangrijke boodschap of mededeling heeft voor een station dat u op de band hoort. In die gevallen kunt u 'breaken.' Dat gaat als volgt: Bij elke doorgang laten de beide stations die in gesprek zijn een kleine pauze (weet u het nog? 1 à 2 seconden!) In zo'n kort moment roept u snel: 'Break-Break'. Als de beide stations goede communicatie amateurs zijn, zal het station dat aan de beurt was niet zijn verhaal vervolgen, maar zeggen: 'O.K. Breaker, gehoord, go ahead' of iets dergelijks.

Heeft u nu een belangrijke boodschap, dan pakt u de microfoon en doet de mededeling. Wilt u echter alleen maar meepraten, zeg dan alleen uw naam en 'ik meld me in' of bijvoorbeeld alleen 'Teddybeer stand by'. In het geval van een boodschap of mededeling zullen de andere stations direct reageren. Als u alleen maar mee wilt praten en ze stellen dat op prijs, zullen ze u in het gesprek betrekken. Het bovenstaande vertelt u niet alleen hoe u moet breaken of moet reageren als u een Breaker hoort, maar maakt ook duidelijk dat er een gedragsregel bestaat.

Die regel luidt: 'Breakers gaan altijd vóór!'

Houdt u daaraan, want soms kan iemand een belangrijke boodschap hebben. Ook voor mobiele stations is deze regel van groot belang, want wanneer twee stations maar blijven praten zonder de Breaker de ruimte te geven, dan is het mobielstation meestal al weer buiten bereik.

Aan de regel 'Breakers gaan altijd voor' zit natuurlijk ook een andere regel vast. Die luidt: 'Break niet zonder een goede reden in! het is namelijk erg vervelend, wanneer je net een interessant gesprek hebt, om de hele tijd onderbroken te worden door breakers, die eigenlijk niets anders te vertellen hebben dan dat ze je horen!

Wilt u met één bepaald station blijven praten zonder dat anderen meedoen, begin dan niet meteen te mopperen of te schelden, maar zeg nadat de breaker bijvoorbeeld heeft gemeld: 'Blauwe Maan standby'; O.K. Breaker, we maken eerst even ons gesprek af, of woorden van gelijke strekking.

De Breaker weet dan dat hij even moet wachten.

Ronde tafel Qso's

Wanneer meerdere stations op één kanaal met elkaar praten, noemt men dit een 'ronde', of een rondetafel Qso. Vaak kan dat enorm gezellig zijn, maar er is toch een bepaalde discipline nodig om niet in een eindeloze kakofonie van door elkaar heen zendende stations te verzeilen.

Bij zo'n rondetafel Qso is het erg prettig om een netcontrol station te hebben. Zo'n netcontrol houdt meestal op een stukje papier bij, wie er allemaal op het kanaal aanwezig zijn.

De gesprekken lopen dan ook via de netcontrol. Heeft u de microfoon gekregen en maakt u bijvoorbeeld een algemene opmerking, dan geeft u de microfoon terug aan het netcontrol station. De netcontrol geeft dan de mike aan het volgende station, of geeft in het geval dat uw opmerking voor één bepaald station bedoeld was, de mike aan dat station. Wilt u met één bepaald station een gesprek voeren, doe dat dan niet in het rondetafel Qso, maar ga met dat station naar een ander kanaal. Spreek dat af via het netcontrol station, zodat die uw beider namen van het lijstje van deelnemende stations kan schrappen.

Wanneer u in een rondetafel Qso de microfoon teruggeeft aan het netcontrol station, zeg dan zoiets als: 'microfoon retour naar netcontrol.'

Het netcontrol station laat dan een kleine pauze (zoals gebruikelijk) om breakers zich te laten inmelden.

Als u wilt breaken, wacht dan rustig tot het netcontrol station de mike krijgt en volg dan de Breakers procedure. Wilt u zelf als netcontrol fungeren, zorg dan eerst dat u voldoende 'operating practice' bezit en geef vooral elk station regelmatig de microfoon, want er is niets zo vervelend om eindeloos te moeten wachten tot je eens aan de beurt komt in de ronde.

QSL kaarten

QSL kaarten bevestigen schriftelijk, dat u in verbinding bent geweest met een bepaald station. Vaak zien die kaarten er erg leuk uit, zoals u op de speciale QSL kaarten pagina in Break Break kunt zien. Een QSL kaart is uw visitekaartje

als communicatie amateur. Vul dus de gegevens van de verbinding netjes en eerlijk in. Beloof u een kaart aan een bepaald station te sturen, doe dat dan ook!

U bent erg onspontief als u wel kaarten wilt ontvangen en er zelf geen verstuurt. QSL kaarten worden vaak per post verzonden, maar het is ook heel goed mogelijk om ze op de maandelijkse bijeenkomst van uw plaatselijke vereniging uit te wisselen. Wanneer er in Nederland in de meeste plaatsen een lokale vereniging zal zijn, dan zal de N.C.F. QSL-service van start gaan, waarmee QSL kaarten op heel goedkope wijze door heel Nederland verstuurd kunnen worden.

U zult er tegen die tijd meer over kunnen lezen in Break Break.

Zo u weet nu iets meer over hobby-zenden in de praktijk. Lees dit artikel regelmatig eens over. Houdt u aan de spelregels, want dat is in uw eigen belang! Er zullen de komende jaren enkele **honderdduizenden** stations gebruik gaan maken van de 27 MHz band. Wanneer iedereen zich aan die al reeds jaren bestaande praktijk houdt, zal ondanks dat grote aantal, 27 MHz zenden een plezierige bezigheid blijven.

Als conclusie hebben we de belangrijkste spelregels hieronder nog eens samengevat.

Knip hem uit en houd hem bij uw set.

Probeer er u aan te houden, want in tal van landen is de lol van de 27 MHz band af, omdat men niet heeft beseft, dat ook bij hobbyzenden wat fatsoen en een paar gedragsregels noodzakelijk zijn!

1. Maak gebruik van een goede installatie en controleer in de omgeving of u storing veroorzaakt. Er zijn ook mensen die platen draaien en TV kijken als hobby hebben.
2. Gaat u zenden, luister dan eerst of het kanaal niet in gebruik is.

Het gebruik van zeer hoge zendvermogens is asociaal; u stoort er niet alleen de burens mee, maar ook alle communicatie-amateurs in uw omgeving.

3. Kanaal 9 is gereserveerd als nood- en hulpkanaal.

Hou nooit een gewoon babbeltje op kanaal 9!

4. Kanaal 14 is oproepkanaal in Nederland.

Heeft u een station gevonden of hoort u een algemene oproep, verhuis dan naar een ander kanaal om te babbelen, zodat kanaal 14 ook gebruikt kan worden door anderen.

5. Gebruik de standaardmethoden voor een algemene oproep en breaken. Men herkent u dan als een goede communicatie amateur.

6. Gebruik fatsoenlijke taal en maak geen ruzie. De 27 MHz band moet leuk blijven voor iedereen!

7. Houdt een pauze bij iedere doorgang, zo'n 1 à 2 seconden, om gelegenheid te geven tot breaken. Laat een breaker altijd voorgaan; hij kan iets belangrijks te melden hebben. Aan de andere kant: break niet zonder reden.

8. Als u een QSL kaart belooft aan een station, stuur die dan ook.

9. Een van de belangrijkste regels is tenslotte: Behandel uw collega-communicatie amateurs zoals uzelf behandeld wilt worden!